

Na podlagi statuta Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju KZS) in Pravilnika o strokovnem delu Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju PSD - KZS) je delni zbor sodnikov za jamarje dne 13.3.2014 sprejel :

PRAVILNIK ZA VSESTRANSKO UPORABNOSTNO PREIZKUŠNJO PRITLIKAVIH IN KUNČJIH JAZBEČARJEV VUP

UVOD

Standard FCI št. 148 opisuje jazbečarje kot lovske pse, ki so nastali iz brakov in so jih vzrejali za delo pod in nad zemljo Iz omenjenih brakov je nastal jazbečar, ki je ena najbolj uporabnih lovskih pasem, saj se odlikuje v delu pod zemljo, šarjenju, krvni sledi in sledoglasnosti. Vsestranska uporabnostna preizkušnja naj bi pokazala vsestransko uporabnost pritlikavih in kunčjih jazbečarjev in jo tudi z ocenami dokumentirala, pokazalo pa naj bi se tudi obnašanje in značaj psa. Jazbečar naj bi bil prijazen, pogumen, nikakor ne agresiven in bojazljiv, z dobrim lovskim temperamentom. Je namreč lovski pes z veliko volje do dela, dobrim nosom, hiter in okreten.

1. člen

A. RAZPIS PREIZKUŠNJE

Organizator mora preizkušnjo razpisati v skladu s pravili Kinološke zveze Slovenije tj. komisije za prireditve, PSD in v skladu z veljavno zakonodajo. Razpis z vsemi potrebnimi podatki mora biti objavljen v lovskem in kinološkem javnem tisku ter na spletni strani KZS ter ev. spletni strani organizatorja.

2. člen

B. PRIJAVE

Prijaviti je mogoče jazbečarje ki:

- Imajo rodovnik, ki ga priznava FCI
- So vpisani v rodovno knjigo države, kjer ima lastnik stalno bivališče
- Ki so opravili celoten PNZ oz. delni preizkus
- Psi, ki so bolni ne morejo sodelovati
- Goneče psice lahko sodelujejo le pod posebnimi pogoji

3. člen

Lastnik oz. vodnik, mora psa na preizkušnjo prijaviti v za to določenem roku s strani organizatorja in na za to določenem obrazcu oz. formularju, priložiti obojestransko fotokopijo rodovnika in ocenjevalni list s katerega je razvidno, da je bil pes ocenjen iz

sledoglasnosti. Na prijavi mora biti natančno opredeljena pasma jazbečarja, spol, vpis v rodovno knjigo, datum rojstva ter lastnik in vodnik. Na preizkušnji mora vodnik imeti originalen rodovnik in knjižico o cepljenju ter primerno lovsko opremo (sledni jermen).

4. člen

C. ORGANIZACIJA PREIZKUŠNJE

Prireditvev mora biti organizirana v skladu s PSD kinološke zveze Slovenije in pravilniki FCI s tega področja (velja tudi za področja, ki jih ta pravilnik ne obravnava).

5. člen

D. SODNIKI

- Sodnik, ki sodi na preizkušnji mora imeti opravljen sodniški izpit za delo jazbečarjev (IVFCI grupa) oz. delo jamarjev.
  - Sodnik, ne sme ocenjevati oz. soditi tistega psa katerega vzreditelj je, je v njegovi lasti ali solastništvu, oz. v lastni njegove ožje družine. Lahko pa sodi psu, ki je bil, a najmanj 6 mesecev ni več v njegovi lasti.
  - Pred preizkušnjo morajo delegirani sodniki imeti sestanek.
  - Sodniki izberejo "vodjo sodniškega zbora "
  - Na preizkušnje mednarodnega ranga (CACIT) mora organizator povabiti vsaj enega tujega sodnika, **za vsako sodniško skupino (zahteva FCI za CACIT preizkušnje)** ki mora imeti soglasje matične organizacije.
  - Tuji sodniki lahko sodelujejo tudi na preizkušnji državnega ranga (CACT), za kar tudi potrebujejo soglasje matične organizacije.
  - Sodniki in sodniški pripravniki morajo biti oz. so dolžni da so seznanjeni z aktualnim pravilnikom o delu za jazbečarje na vsestranski uporabnostni preizkušnji.
  - Sojenje poteka tako, da je organiziranih več sodniških skupin, ki sodijo oz. ocenjujejo samo posamezni predmet za vse vodnike.
  - Vsak posamezni predmet sodita najmanj 2 sodnika, razen dela na krvni sledi, kjer sodi vsak sam. Pred delom na krvni sledi se izvede žreb številc krvne sledi. Po delo na krvni sledi se sodniki razdelijo na posamezne discipline.
- Vsak posamezni predmet sodijo najmanj 3 sodniki. (zahteva FCI za CACIT preizkušnje)**

6. člen

E. VODJA PRIREDITVE

Organizator mora imenovati vodjo prireditve, ki mora biti izkušen kinolog. Odgovoren je za pravilno izvedbo organizacijskega oz. tehničnega dela prireditve.

7. člen

F. STROKOVNI VODJA

Organizator mora na prireditvah državnega značaja, kjer se podeljujejo nazivi za nemoten potek strokovnega dela prireditve imenovati strokovnega vodjo. Njegove dolžnosti so opredeljene v PSD.

8. člen

G. POTEK

- Dan pred preizkušnjo položijo sodniki krvne sledi (glej predmet krvna sled)
- Na dan preizkušnje vodja prireditve izvede žrebanje štartnih števil, ki pomenijo vrstni red v posamezni skupini oz. kateri skupini vodnik pripada
- Sodniški sestanek je lahko organiziran po polaganju krvnih sledi ali na dan prireditve zjutraj
- Preizkušnja se začne s predmetom krvna sled

9. člen

H. PREDMETI NA VSESTRANSKI UPORABNOSTNI PREIZKUŠNJI ZA PRITLIKAVE IN KUNČJE JAZBEČARJE :

I. Delo na krvni sledi (to delo se vedno opravlja kot prvo)

II. Predmeti poslušnosti (odločitev s strelomirnostjo, vodljivost)

III Vlečka kunca in izvlačenje iz rova

10. člen

Pri vseh predmetih lahko sodnik poda ocene : 4, 3, 2, 1, 0.

11. člen

RAZLAGA IN OCENJEVANJE POSAMEZNIH DISCIPLIN

I. KRVNA SLED (delo na sledi, zanesljivost na sledi, sledovoljnost)

- Krvna sled ne sme biti položena v snegu, na sveže zoranih ali sveže pognojenih njivah
- Krvna sled sme biti položena s krvjo parkljaste divjadi oz. divjih prašičev, kar pa mora biti natančno navedeno v pogojih oz. morajo biti vodniki o tem obveščeni
- Krvna sled mora biti položena v gozdu, ev. prvih 50 m na travniku
- Vse krvne sledi naj bi bile položene čim bolj enakovredno, tako po dolžini kot tudi po razgibanosti terena
- Začetek sledi oz. nastrel mora biti vidno označen z vejicama, ena za označitev nastrela, druga pa za smer sledi, začetek sledi pa tudi z ustrezno številko
- Na nastrelu naj bo nekaj večja količina krvi ter nekaj dlake divjadi, vse to pa naj bo pokrito z vejicami
- Sodnik označuje sled z listki, a na nasprotni strani od poteka sledi, da so za vodnika nevidni
- Med dvema krvnima sledema mora biti najmanj 100 m, oz. toliko, da vodnik ne more zaiti na sosednjo sled
- Krvna sled ne sme biti položena v črko U
- Krvna sled mora biti dolga 400 metrov in položena z 0,30 l. krvi in stara vsaj 12 ur

- Na vsaki sledi morata biti dve kljuki in dva ležišča (več krvi), s tem, da kljuka ne sme biti na ležišču
- Krvno sled mora polagati sodnik, s svežo tekočo krvjo ter s pomočjo palice s svežim parkljem ter s tehniko kapljanja ali slednim čevlje a za vse tekmovalce na enak način
- Sled mora biti položena s krvjo iste vrste divjadi, ki je položena na koncu
- Sodnik lahko ocenjuje psa samo na krvni sledi, ki jo je položil sam
- Vsak sodnik sme položiti na eni preizkušnji največ 3 sledi
- Vodnik mora s psom slediti vedno v smer kakor je bila sled položena in ne od konca (cilja) proti nastrelu
- Konec sledi mora biti označen s številko, ki je identična številki na začetku
- Sledni jermen mora biti dolg najmanj 6 m
- Če pes zaide več kot 50 m s sledi, oz. če je očitno, da pes ni na sledu, vmes poseže sodnik in opozori vodnika, da je zašel ter mu pove kje sled poteka
- Vsako sodnikovo posredovanje oz. opozorilo zniža končni rezultat za 1 oceno
- Sodnik lahko posreduje 2 x, tretje posredovanje pomeni da pes predmeta ni
- V kolikor pes odide s sledi in se sam popravi, mu to ne znižuje ocene, enako tudi, če vodnik sam opazi, da pes ni na sledu in se sam vrne nazaj
- Vodnik in pes imata na razpolago 60 minut časa, da prideta do položene divjadi

12. člen

OCENJEVANJE PREDMETA KRVNA SLED

- Najvišjo oceno, 4 lahko sodnik dodeli psu, ki je hitro, brez popravkov prišel do položene divjadi in je sledil zelo suvereno
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki je hitro z enim popravkom prišel do položene divjadi
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki je prišel do divjadi v predpisanem času z dvema popravkoma, na sledu pa je bil nesamostojen
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki je sicer prišel do divjadi v predpisanem času, z obilo vodniške pomoči, a je imel dva popravka, sledil je nezanesljivo in ne suvereno

13. člen

II. POSLUŠNOST

- Po delu na krvni sledi moramo preizkusiti discipline sklopa " poslušnost " (vodljivost, odložitve s strelomirnostjo)

14. člen

II a VODLJIVOST

- Vodljivost preizkušamo na preglednem gozdnem terenu (stoječi gozd), sicer pa psa opazujemo skozi celo preizkušnjo
- Pes je lahko pripet na povodcu ali pa hodi prosto ob vodniku, pomembno je le, da v primeru, da bi bil na lovu le – tega ne moti (ne vodnika, ne drugih udeležencev)
- Ne glede na to ali je pes na povodcu ali ne, mora tiho in vztrajno slediti vodniku, se gibati tik ob njem, ne vleči, ne prehitovati ali ostajati zadaj, ovire mora mirno preiti ali obiti na isti strani kot vodnik

15. člen

OCENJEVANJE PREDMETA "VODLJIVOST"

- Najvišjo oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki tiho sledi vodniku, ne vleče, ne prehiteva in ne zaostaja in brez povelja sede ko se vodnik ustavi
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki ni moteč in ostane miren na enkratno tiho vodnikovo posredovanje
- Oceno 2 lahko sodnik psu, ki prehiteva vodnika ali zaostaja, je nemiren in mora vodnik večkrat posredovati
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki se kljub posredovanju vodnika ne umiri popolnoma ali se celo oglasi (cvili)

16. člen

II b ODLOŽLJIVOST S STRELOMIRNOSTJO

- Pse preizkušamo posamič, na terenu, da lahko sodnik psa, brez, da ga vznemirja opazuje
- Pes je lahko pripet na povodcu ali prost
- Če je pes odločljiv na povodcu je vodniku prepuščeno kje bo psa pripel
- Če je pes prosto odločljiv je vodniku prepuščeno ali ga bo odložil samega ali pa npr. k nahrbtniku ali na kos oblačila oz. h kateremu drugemu predmetu
- Pri prosti odločljivosti mora vodnik sneti psu povodec in ovratnico (razen signalne ovratnice), lahko pa le- to položi poleg psa ne pa čezenj
- Ko je pes odložen, se vodnik umakne v kritje, ki je določeno s strani sodnika, pes namreč vodnika ne sme videti
- Po 2 minutah na povelje sodnika odda pomočnik – strelec dva strela iz šibrenice (kratko enega za drugim)
- Sodnik opazuje vedenje psa iz kritja po strelah še nadaljnjih 5 minut
- Kdaj bo vodnik odšel po psa odloči sodnik
- Pomagala – kakršnakoli – niso dovoljena
- Privajalni streli niso dovoljeni

17. člen

OCENJEVANJE PREDMETA „ ODLOŽLJIVOST S STRELOMIRNOSTJO"

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki popolnoma mirno počaka na vodnika, razen, da iz položaja " prostor" sede ali dvigne glavo
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki se na prostoru večkrat premakne, vstaja a na koncu mirno počaka vodnika
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki je ves čas nemiren, nateza povodec a kljub vsemu počaka vodnika
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki zalaja ali zacvili ter nateza povodec a kljub vsemu ne kaže očitne streloplahosti
- V kolikor se pes oglasi, oglaševanje ponavlja, tj. cvili in laja, se oddalji, pobegne ali kaže jasne znake streloplahosti predmeta ni opravil

18. člen

IV. VLEČKA KUNCA IN IZVLAČENJE IZ ROVA (iskanje na slednem jermenu, prosto iskanje, izvlačenj kunca, obnašanje do divjadi)

- za vlečko uporabimo celega svežega kunca, ki naj bo glede teže smiselno izbran glede na velikost pritlikavih oz. kunčjih jazbečarjev, za vsakega psa svojega
- vlečka mora biti narejena po terenu z nizko travo oz. gozdno parcelo z nizkim

podrastjem

- vlečka ne sme biti položena v snegu ali na sveže zoranih njivah
- rov za izvlačenje je lahko naraven, v kolikor le – tega ni na razpolago je lahko rov lesen, mora biti pa dolg 5 m (18x 20 cm), a za vse tekmovalce na eni preizkušnji enak
- na nastrelu mora biti poleg tega, da je jasno označen, še nekaj dlake kunca
- vlečka mora biti dolga 250 m z eno položno kljuko
- ko sodnik položi vlečko potegne kunca skozi cel rov in ga odloži na koncu rova z glavo v smeri iskanja psa
- en sodnik položi vlečko in ostane v kritju, blizu rova, da lahko psa opazuje pri

izvlačenju

- drugi sodnik spremlja vodnika na primerni, nemoteči razdalji, da lahko opazuje psa pri izdelovanju vlečke
- pes mora prvih 200 m vlečke izdelovati na slednem jermenu
- po 200 m na povelje sodnika vodnik odveže psa
- zadnjih 50 m mora pes vlečko izdelati sam, vodnik (in sodnik) pa počaka na mestu kjer ga je izpustil dokler ne pride do rova
- ko pes pride do rova se lahko rovu približa tudi vodnik
- pes mora sam priti do rova in izvleči kunca (čas dela izvlačenje 5 minut) iz rova oz. do mesta kjer ga vodnik z še roko doseže

19. člen

OCENJEVANJE PREDMETA "iskanje na slednem jermenu"

- oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki zavzeto in natančno sledi na vlečki do mesta, kjer ga vodnik odveže
- oceno 3 lahko dodeli sodnik psu, ki zaide z vlečke in se nanjo vrne z enkratnim poveljem vodnika
- oceno 2 lahko dodeli sodnik psu, ki zaide z vlečke in se nanjo vrne po dveh vodnikovih poveljih
- oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki je sicer izdelal vlečko z obilo vodnikove pomoči, imel dva popravka oz. povelja, sledil pa je nezanesljivo in nesuvereno
- pes, se ves čas dela oddaljuje z vlečke, ga vodnik več kot dvakrat s poveljem usmeri nazaj, dela na kratkem jermenu, ga vodnik očitno usmerja oz. sam ne kaže interesa za sled predmeta ni opravil

20. člen

OCENJEVANJE PREDMETA "prosto iskanje"

- oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki suvereno in hitro pride do rova
- oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki sicer pride do rova a tako, da ga vodnik z enkratnim dejanjem usmeri nazaj na sled oz. vlečko
- oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki sicer pride do rova a ga mora vodnik z dvema dejanjema usmeriti nazaj na sled oz. vlečko
- oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki pride do rova, vendar z obilno pomočjo vodnika, sled oz. vlečko pa izdelava nesuvereno in nezanesljivo
- pes, ki rova kljub vodnikovi pomoči ne najde, odide z sledi oz. vlečke, ker ga ne zanima predmeta ni opravil

21. člen

OCENJEVANJE PREDMETA "izvlačenje kunca iz rova"

- oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki hitro in suvereno izvleče kunca iz rova
- oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki ne izvleče kunca takoj, se vrne iz rova, se obotavlja a ga kljub temu izvleče iz rova oz. na doseg roke vodnika
- oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki se večkrat vrne iz rova, a kunca kljub temu izvleče z obilo vodnikove spodbude iz rova oz. na doseg roke vodnika
- oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki kunca izvleče z obilo vodnikove pomoči na doseg roke vodnika, izvlači pa nesuvereno in nezanesljivo
- pes, ki ne gre v rov oz. kunca ne prime in ne poskuša izvleči vsaj do polovice rova oz. ga trga predmeta ni opravil

22. člen

OCENJEVANJE PREDMETA "obnašanje do divjadi"

- oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki ima suveren prijem, kunca izvleče do vodnika in mu ga mirno odda
- oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki kunca sicer ne prinese do vodnika, ga pa budno čuva a ne kaže agresije do spremljevalcev in vodnika
- oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki dogajanja s kuncem sicer spremlja, ga čuva a ne z velikim interesom
- oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki za kunca ne kaže pretiranega interesa ga ne čuva a se od njega ne oddalji
- pes, ki trga kunca ali ga poskuša zagrebsti predmeta ni opravil

23. člen

Pes mora pozitivno opraviti vse predmete, ki so predvideni na "vsestranski uporabnostni preizkušnji za pritlikave in kuncje jazbečarje"

24. člen

Razvrščanje v nagradne razrede

- I. Nagradni razred : najmanj 166 točk
- II Nagradni razred : najmanj 129 točk
- III. Nagradni razred : najmanj 77 točk

25. člen

V primeru, da imata dva psa (ali več) isto število točk ima prednost pes, ki ima :

- več točk pri predmetu " prosto iskanje "
- več točk pri predmetu " izvlačenje "
- več točk pri seštevku " poslušnost "
- mlajši pes

KONČNE DOLOČBE

26 . člen

Pritožba mora biti podana pisno in v času 1/2 ure po končanem sojenju oz. razglasitvi

rezultatov, drugače se je ne upošteva. Organizator prireditve določi višino kavcije za pritožbo in jo vpiše v katalog. Višina kavcije mora biti najmanj v višini prijavnine. Če se pritožba reši v korist pritožnika, se kavcija vrne. Pritožiti se je mogoče na formalno napako sodnika ali organizatorja. Pri delovnih preizkušnjah psov je sodnikova odločitev dokončna in nanjo ni pritožbe. Na državnih in mednarodnih preizkušnjah je treba vsako pritožbo izročiti delegatu KZS, ki jo sam rešuje takoj skupaj s prizadetimi. Odločitev delegata KZS o pritožbi je dokončna. Če pa gre za disciplinske prestopke udeležencev prireditve, ki so opredeljeni v Pravilniku o disciplinski odgovornosti, delegat postopa v skladu z določili PSD.

27. člen

Pravilnik je bil sprejet na Delnem zboru sodnikov za jamarje dne 13.3.2014. Komisija za strokovna vprašanja KZS ga je pregledala in potrdila na svoji redni seji s sklepom št. 4/1 – 2015 in s sklepom 16/10 2015 z dne 25.3.2015, Upravni odbor KZS je dne 7.2.2015 na svoji redni 8. seji, sklep KSV potrdil ki s tem datumom prične veljati.

Priloga : ocenjevalni list

Klub ljubiteljev psov jamarjev
Vzrejna komisija
Damjana Žnidaršič – Švegelj
Predsednica

KSV – KZS
Roman Hoferle l.r.
Predsednik

Krepek tisk : zahteve FCI